

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

בס"ד

יג תמוז תשפ"ג
02/07/23

ת.מ. 321-12-21
ת.מ. 333-04-22

התובע: עו"ד ב.ש

הנתבע: נ.ב. בשם עמותת ח.ע

פסק דין

הצדדים הופיעו בפנינו חתמו על שטר בוררות וקיבלו קנין כדין/ לאחר שטענו את טענותיהם הציגו את ראיותיהם הגיע בית הדין למסקנות כדלקמן.

רקע התובע הוא עו"ד שנתן הוא או מי מטעמו שירותים משפטיים לנתבע.

טענות התובע תובע תשלום עבור פעולות שונות ומגוונות בתחום הידע המשפטי שלו שהוא עשה לטובת הנתבע ולא התקבלה תמורה עבורם.

הציג טבלאות וחשבוניות על אירועים אלו סך כל התביעה עומד על 151,000 ₪

תמצית טענות הנתבע

- א. שילמתי במצטבר סך של כ- 300,000 ₪ במשך השנים של ההתקשרות עם משרד עו"ד הדין. כך שאין לי כל יתרת חוב אליו.
- ב. כל ההתנהלות שלי הייתה מול השותפה שלו גברת פ. וכל הסיכומים וההתחייבויות היו מולה בלבד וכל פעם שהיא פנתה לאלי לדרישת תשלום אני שילמתי לה.
- ג. התביעה הינה מול עשר עמותות שונות ובחלקם גם חברי העמותה שונים. לכן אבקש פירוט מסודר איזו עמותה ספציפית נתבעת ולא תביעה כללית על שירותים משפטיים.
- ד. הייתה פניה אלי מהמשרד מהנהלת החשבונות שם לכסות את יתרת החוב ובשיחה הטלפונית החוב שנדרשתי לשלם עמד על 35,000 ₪ לא ברור לי כיצד אני נתבע כעת על סך שהוא למעלה מפי ארבע.
- ה. בנוסף טוען, שכל התביעה של התובע נולדה לאחר שהנתבע תבע מהתובע סך של 100,000 ₪ שקיבל התובע מצד שלישי שהוא הפסיד בתביעה שנתבע על ידי הנתבע דן באמצעות

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

התובע שהיה ב"כ בתביעה בבית המשפט ומאחר שהנתבע זכה בסכום הזה וכל מה שהכסף הגיע לתובע זה היה רק משום שהוא היה מיופה כוחו הרי שהוא מחויב להשיב את הכסף בהקדם ואף ללא כל קשר לתביעה שהוא תובע כעת.
ו. לא סוכם במפורש על תשלום עבור הפעולות שלטענת התובע נעשו וכן היו פעמים שהתובע אף שקל להיכנס כשותף ואז יש לומר שהוא פעל עבור עצמו ולכן אין לחייב במקרה כזה.

שאלות העולות לדיון

- א. האם הסכום שנמצא אצל התובע בסך של 100,000 ₪ (שעליו אין מחלוקת שהוא בעצם שייד לנתבע) יגרום לכך שלפחות ביחס לסך האמור נטל הראיה יהיה על הנתבע מאחר והתובע מוחזק בכסף?
- ב. האם בנסיבות של המקרה דנן יכול הנתבע לדרוש פירוט של כל פעולה ופעולה לטובת איזה מהעמותות היא נעשתה?
- ג. מה משמעותה ההלכתית של הפניה ממחלקת החשבונות של התובע לדרישת תשלום בסך של 35,000 ₪?
- ד. האם עיכוב ממושך בתביעה יוצר ספק באמינותה? ומהי הגדרת עיכוב ממושך?

דיון והכרעה

א. ביחס לשאלה האם ה- 100,000 ₪ שאותם מחזיק התובע יתנו לו יתרון ביחס לתביעה דהיינו האם הוא ייחשב כמוחזק במקרה שלא תהיה הכרעה הלכתית על חיוב כספי, הנה מאחר וישנו תיעוד של הפקדה מב"כ של צד ג' (שהיה נתבע בבית המשפט על ידי הנתבע דנן ובאמצעות התובע דנן כב"כ) הרי שזו תפיסה בעדים וכן מאחר ובלי תיעוד של העברת הכסף התובע דנן לא יהיה נאמן לומר פרעתי, אזי נחשב כתפיסה בעדים וגם שאין לו מיגו של החזרתי ובכי האי גוונא מבואר בנתיבות סימן ד ס"ק ד' שאסור לתפוס אף כשיש לו מיגו של החזרתי וממילא ק"ו כשאין לו מיגו וודאי אסור לתפוס.
זאת ועוד הכסף ניתן לתובע שיעביר אותו לנתבע ובוודאי מי שהעביר לו את הכסף לא מוכן שהוא יעכב את הכסף אצלו ויחשוף אותו לתביעה נוספת, ואף שיתכן שבמקרה כזה צד ג' נפטר מחובו כלפי הנתבע בהפקדה לב"כ כוחו של הנתבע דנן, אולם עכ"פ ישנה אומדנה דמוכח טובא שאף אחד לא ירצה להגיע לדיון משפטי בענין זה.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

גם אם נדון מדין של שיעבודא דרבי נתן מבואר בסימן פא שצריך שהחוב יתברר בבית דין (מה שלא התקיים בנידון שלפנינו) ורק לאחר מכן רשאי מי שחייבים לו לעכב מדין שיעבודא דרבי נתן.

עוד נוסף בענין זה את מה שכתב הקצות בסימן ד' בשם הזוהר שאסור לנפקד לעכב את הפיקדון גם עבור חוב מוחלט וברור. לסיכום הכסף שמחזיק בו התובע עבור הנתבע אינו גורם לזה שנטל הראיה יושת על הנתבע.

ב. הנתבע העלה טענה זו בשלב מאוד מאוחר של הדיונים ובעצם רק בשלב הסיכומים

וזאת למרות שהתקיימו כמה דיונים, ויש לראות בהעלאת טענה זו בשלב זה כחוסר תום לב מובהק, זאת ועוד התרשמות בית הדין לפי מה שעלה בדיונים עצמם שהגורם המרכזי והמכריע הוא הנתבע דן, זאת ועוד בשטר הבוררות עליו חתומים הצדדים נכתב שלא תתקבל טענה של חוסר סמכות ולאחר החתימה על שטר הבוררות, ואף אם מבחינה משפטית הלכתית יתברר שיש ממש בטענה זו אזי מי שחתם ישלם מכיסו ויתכבד לאחר מכן אם יחפוץ לתבוע את הגורם שלטענתו הוא החייב.

לסיכום דינה של טענה זו להידחות.

ג. ביחס לטענות הנתבע שהוא שילם במצטבר כ- 300,000 ₪ לתובע, אין בטענה זו מזור משום שכל העברות הכספיים היו עוד בטרם נולדה החבות דהיינו אותם הפעולות שעשה התובע היו לאחר העברות הכספיים וממלא ברור שהם היו עבור פעולות קודמות שלא נתבעו בהליך זה.

ד. ביחס לטענה שבחלק הפעולות שעשה התובע הוא שקל להיות שותף עם הנתבע, טענה זו יש לבחון אותה בשימת לב רבה הן ביחס לכמות העבודה והן ביחס להסתברות שהתובע שקל בכובד ראש או כרעיון בעלמא ועוד מגוון של שיקולים נוספים.

לסיכום ביחס לטענה זו שנטענה רק ביחס לחלק מסוים של הפעולות בית הדין ייתן את הכרעתו לקמן.

ה. ביחס לטענת הנתבע כי פנו אליו מהנהלת החשבונות שיסגור את חובו למשרד ובשיחה הוא נדרש לשלם רק 35,000 ₪ ולא 150,000 ₪ אין ספק שיש צורך לברר טיעון זה אולם אין בו כשלעצמו ראיה שהחוב עומד על הסך האמור.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

-
- ו. ביחס לטענה שהחוב לא נדרש תקופה ממושכת, הנה כידוע (תשובות הרא"ש) אין טענת התיישנות על פי ההלכה ואף חוב שחלף עבר עשרות שנים ממועד הפירעון אין בזה לבטל את החוב, נכון שממקרים קיצוניים יש לבחון אם אין חשש של דין מרומה שבו נפסק שאין להוציא מעות כשיש חשש של דין מרומה.
- ז. לסיכום במקרה שלנו פרק הזמן שחלף הוא אינו ממושך וכן היו פניות וכן שיקולים נוספים לא למצות את התביעה.
- ח. לעצם הענין מאחר ואין הכחשה על הפעולות שנעשו וכן אין שום תיעוד של תשלום שנעשה לאחר ביצוע פעולות אלו אזי מבחינה הלכתית יש כאן חזקת חיוב והחיוב ללא כל טענה ראויה של פירעון ולכן יש לחייב את הנתבע.
- ט. למעלה מהאמור בכל מצב היה חיוב שבועה על הנתבע גם אם לא היה ניתן להוציא ממנו ממון מחמת הדין של הממע"ה, עכ"פ חיוב שבועה היה גם היה ומפורסמים דברי האג"מ שערך הפשרה על הפטור מחיוב שבועה משתנה לפי התרשמות בית הדין מטענות התובע והנתבע, שהרי אם בית הדין מתרשם שהצדק עם הנתבע אזי תעריף החיוב כנגד הפטור מהשבועה יהיה נמוך ובמקרה שונה יהיה גבוה משום שבעצם או שהנתבע לא היה נשבע או שחלילה היה ככל הנראה נשבע לשקר. ובמקרה שלפנינו בית הדין סבור שהפשרה הייתה כשני שלישי. מהתביעה ברמה העקרונית וכפי שיבואר לקמן.
- י. ביחס לגובה התשלום, בזה יש לדון מכמה בחינות א. מוסכם גם על ידי התובע שלא הייתה קציצה ובמקרה שכזה מבואר בחושן משפט סימן שלא ובקצות שם שהתעריף הוא נמוך אף מיורד בלא רשות לשדה העשויה ליטע וסכום החיוב יהיה כפחות שבתעריפי השוק.
- ולכן הסכומים שכתב התובע לשעת עבודה נדחים ובפרט שהיו סתירות בתעריפים שכתב. והחלטת בית הדין להעמיד את החיוב לסך של 500 ₪ לשעת עבודה. בנוסף, כאמור לעיל יש להביא בחשבון שהיו פעולות שעשה התובע כשהיו רצה להיכנס כשותף ועליהם אין מקום לחייב מעבר למחצית דהיינו 250 ₪ בלבד מאחר והוא פעל גם עבורו.
- זאת ועוד התשובה שהשיב התובע ביחס לפניה שנעשתה מהנהלת החשבונות שממשרדו לתובע שסך כל החיוב הוא רק 35,000 ₪ לא הייתה מספיק משכנעת.
- לאור כל האמור החלטת בית הדין לחייב את הנתבע לשלם 70,000 ₪

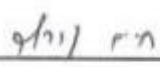
בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

כמו כן על התובע להשיב את הסך של ה- 100,000 ₪ שהופקדו אצלו לתובע כך
שבעצם על התובע להחזיר סך של 30,000 ₪ לנתבע.

ובזאת באנו על החתום:

הרב חיים קובלר

הרב חיים קובלר

הרב רצון ערוסי- אב"ד